

Tervetuloa!

Vantaan JOKO:n plm Sami Markkanen – Vantaan perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo

Avaussanojen runko

1

Ammattijärjestöjen ja koulutuksen järjestäjien laadukas yhteistyö

2

Suuret kaupungit ja OAJ-päivien tavoite

3

Isoissa kaupungeissa asteittain tapahtuva yhteiskunnallinen muutos – alueellinen segregatio
Case Vantaa

Ammattijärjestöjen ja koulutuksen järjestäjien laadukas yhteistyö

Yhteinen päämäärä

Säännöllinen vuorovaikutus: rakenteellinen ja tapauskohtainen

Molemmat tahot toimivat rooliensa mukaisesti

Luottamus

Suuret kaupungit ja OAJ-päivien tavoitteet

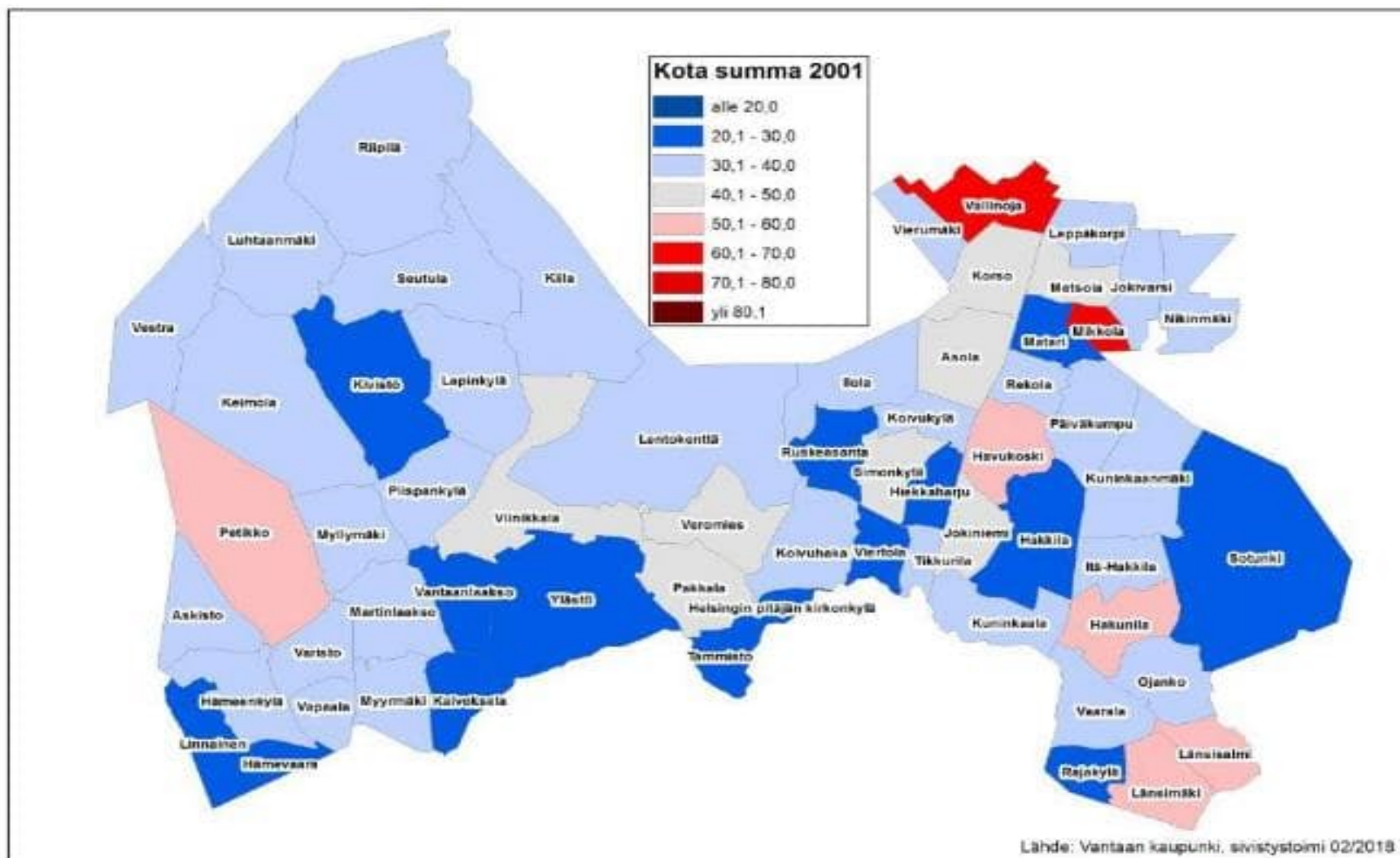
Valtakunnallisen koulutuksen ajankohtaisten asioiden yhteinen pohdinta

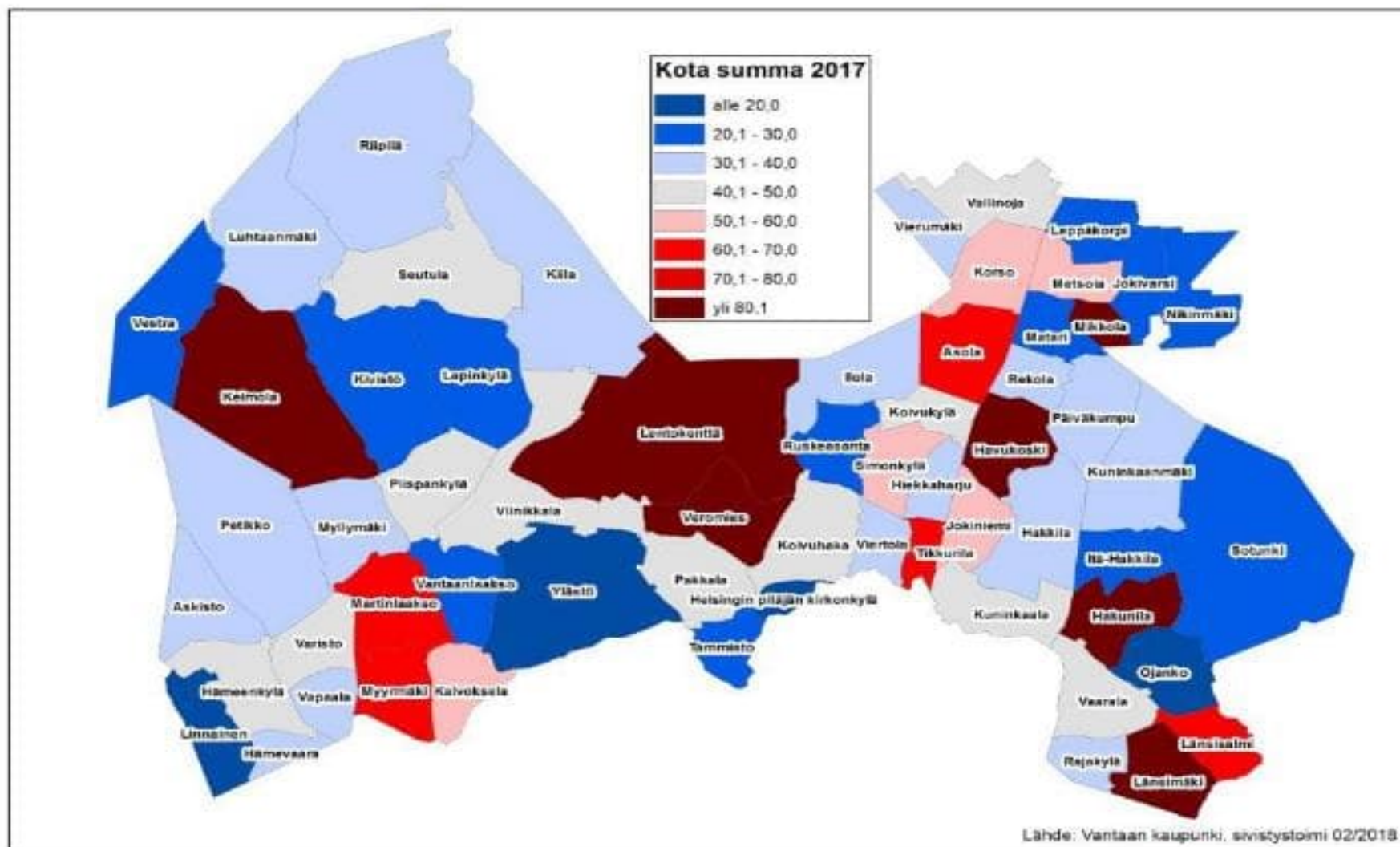
Virkaehtosopimukseen tehdyt ja mahdolliset tulevat ratkaisut

Verkostoituminen / kuulla muiden kaupunkien tilanteista ja toimintatavoista

Case Vantaa

Isoissa kaupungeissa asteittain tapahtuva yhteiskunnallinen muutos – alueellinen segregatio

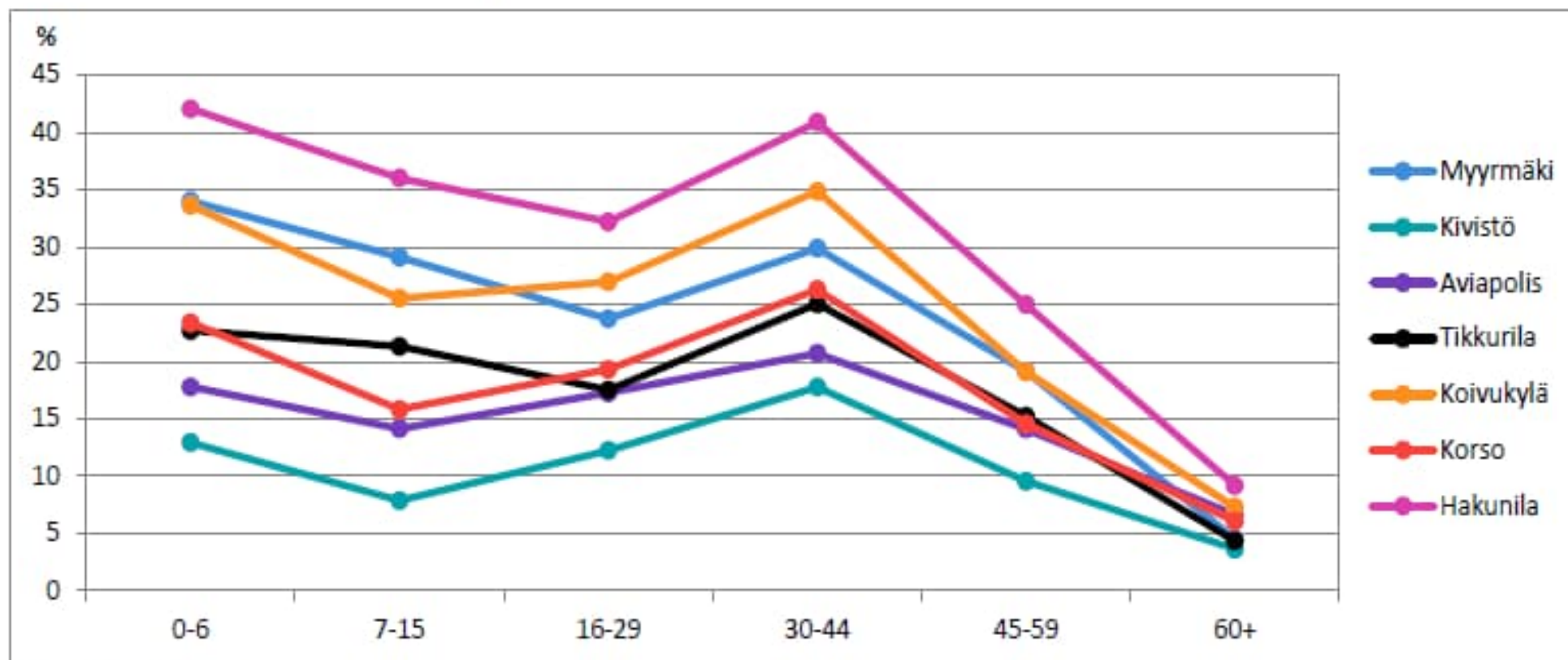

Vieraskielisten osuudet Vantaalla alueittain

[Vantaan väestö 2019/2020 -julkaisu](#)

Kuvio 6. Vieraskielisten osuus (%) koko väestöstä eri ikäluokissa Vantaan suuralueilla 31.12.2019

Lähde: Tilastokeskus

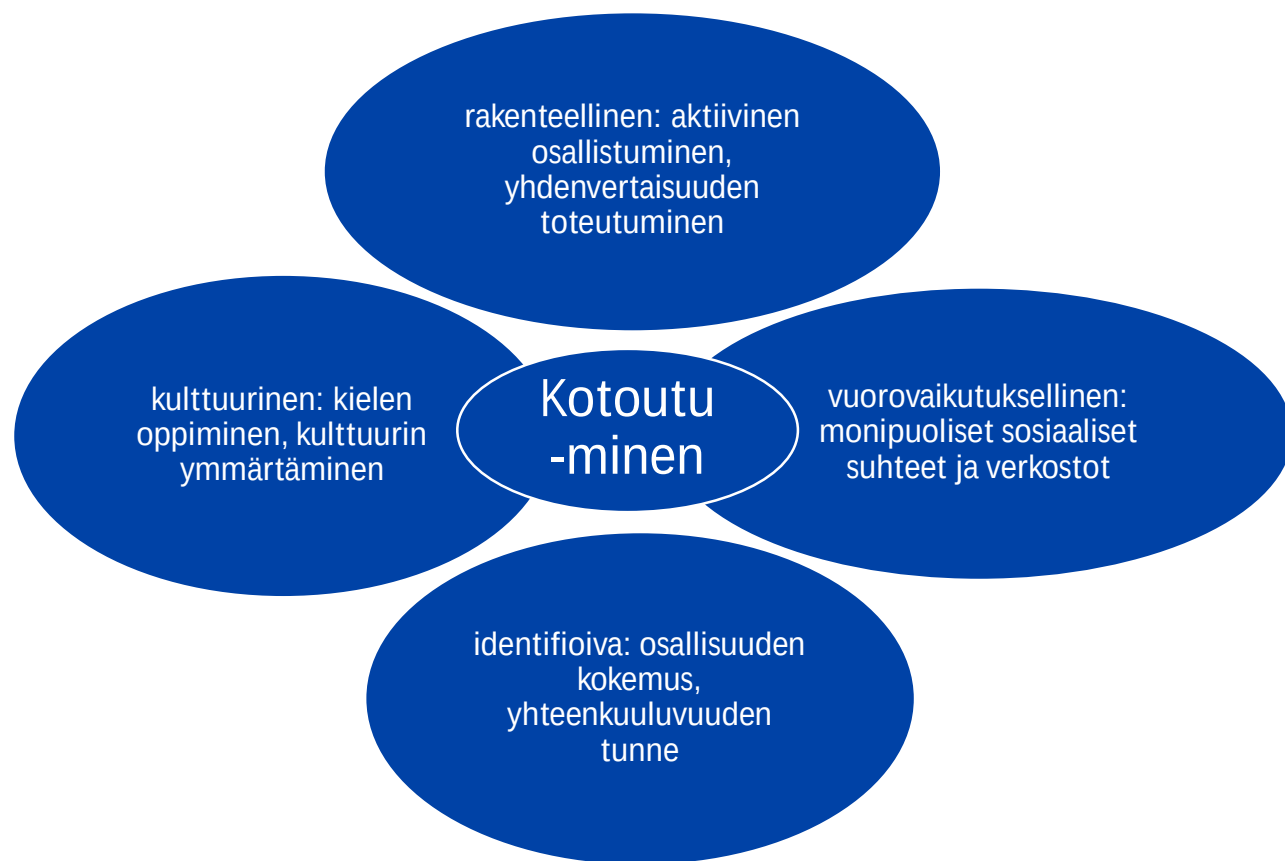
Miten S2-oppilaiden tasaisempi jakautuminen ehkäisisi segregaatiota?

Segregaation vastakohtana voidaan pitää onnistunutta kotoutumista eli integroitumista yhteiskuntaan.

Kyse on kaksisuuntaisesta ilmiöstä; sekä yksilö sopeutuu että yhteiskunta sopeuttaa toimiaan.

Yhteiskuntaan integroitumiseen vaikuttavia asioita oppilaiden näkökulmasta:

- Kieli- ja kulttuuriympäristö tukee suomenkielen oppimista ja suomalaisen kulttuurin ymmärtämistä sekä oman kulttuuri-identiteetin rakentumista.
- Ympäristö tarjoaa mahdollisuuden solmia ystävyysuhteita kantaväestön kanssa.

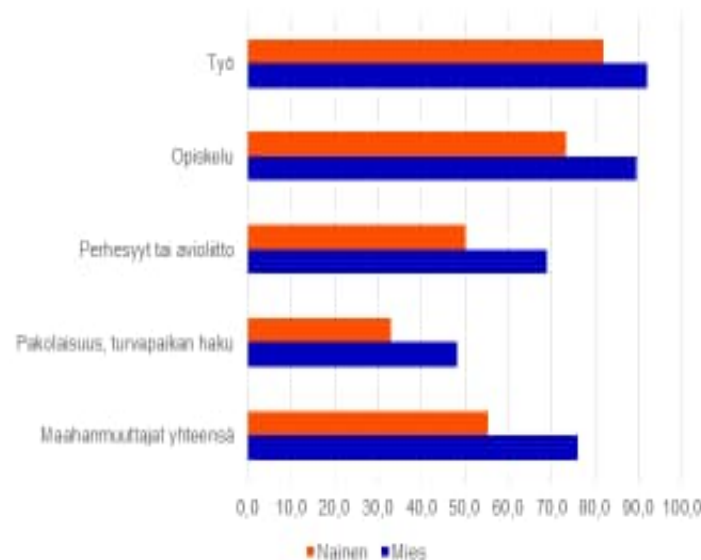

”Maahanmuuttaja” – erilaiset syyt taustalla

Maahanmuuttajien niputtaminen yhdeksi joukoksi on erittäin riskialtista. Syitä maahanmuuttoon on erilaisia (työ, opiskelu, perhesyyt, pakolaisuus) ja se näkyy perheiden tilanteissa esim. työllistymisen näkökulmasta.

Kyse on siis aina oppilaidenkin kohdalla yksilöllisestä tilanteesta ja sen ratkaisemisesta oppilasta parhaiten tukien. Tästä syystä on tärkeää, että käytössä on riittävästi erilaisia vaihtoehtoja ja keinoja.

Maahanmuuttajien työllisyysaste sukupuolen ja maahanmuuton syyn mukaan pääkaupunkiseudulla vuonna 2014, %

Lähde: Saukkonen Pasi & Peltosen, Juhon: Eroja ja yhtäläisyyksiä. Ulkomaalaisuustutkimus pääkaupunkiseudulla. Ulkomaisten syntyperäisten työssä ja hyvinvointi - tutkimuksen tietojen valossa. Tutkimustulokset 2018: 2. Helsingin kaupungin asiantuntijajärjestö ja -tietotiet 2018, Helsinki 2018, 30, tietolähde: UTH-tutkimus 2014, Tilastokeskus.

Yhteiset tavoitteet, yhteiset pyrkimykset

Ratkaisevaa on Suomessa syntyneiden tilanne, se on testi, onko kotouttamisen politiikka onnistunut?

Jos ei ole, se näkyy oppilaiden koulumenestyksessä, koulupudokkuudessa, toiselle asteelle siirtymisessä, vieraantumisenä, selän kääntämisenä yhteiskunnalle ja äärimmäisenä vaihtoehtona radikalisoitumisena.

On hyväksyttävä, että pääkaupunkiseudulla asuu erilaisia ihmisiä, noin 35 % on vieraskielisiä.

Yhteiset tavoitteet ja yhteiset pyrkimykset mahdollistava kestävä yhteiskunnan rakentamisen.

VENÄJÄNKIELISET	Tuntee itsensä venäläiseksi	Ei tunne itsään venäläiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	12	11
Ei tunne itsään suomalaiseksi	62	15

VIROKIELISET	Tuntee itsensä virolaiseksi	Ei tunne itsään virolaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	5	5
Ei tunne itsään suomalaiseksi	63	6

ENGLANNINKIELISET (YHDYSVALTALAINEN, BRITTI JNE.)	Tuntee itsensä lähtömaan kansalaiseksi	Ei tunne itsään lähtömaan kansalaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	26	16
Ei tunne itsään suomalaiseksi	44	14

SOMALINKIELISET	Tuntee itsensä somaliksi	Ei tunne itsään somaliksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	43	1
Ei tunne itsään suomalaiseksi	56	6

ARABINKIELISET (IRAKILAINEN, SYIRIALAINEN JNE.)	Tuntee itsensä lähtömaan kansalaiseksi	Ei tunne itsään lähtömaan kansalaiseksi
Tuntee itsensä suomalaiseksi	24	16
Ei tunne itsään suomalaiseksi	46	18

■ Integraatio ■ Sulautuminen ■ Eristäytyminen ■ Vieraantuminen

TAVOITE: Alueiden kota-indeksin tasaisempi jakautuminen pitovoimatekijöiden avulla, ”juurruttaminen”

Segregaation dynamiikassa keskeisin ryhmä ovat ne, joilla on varaa ja mahdollisuuksia valita. Pitovoimatekijöiden vaikutus segregaation ehkäisyssä on tutkimusten mukaan suuri, joten kaikkien kaupunginosien ja alueiden tulisi olla kuntalaisille houkuttelevia paikkoja asua. Alueelliset erot sitkeitä ja pitkä historia, muutoksen tekeminen hidasta.

Segregaation ulottuvuudet, elämänkontekstit (Maarten van Ham & Tiit Tammaru):

Koulut, kaupat, harrastukset, terveydenhuolto, sosiaalipalvelut, työpaikat

Johtopäätökset:

- Päiväkodit, koulut ja oppilaitokset: lapset ja nuoret viihtyvät ja haluavat jatkaa opintojaan oppivelvollisuuden päättymiseen asti Vantaalla. Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen on oltava toimintaan sopivat ja houkuttelevat, ahtaus lisää ongelmakäyttäytymistä eikä tue oppimista, maineen rakentamista tulee tukea kaupunkitasoisesti positiivisella viestinnällä, opiskeluhuollon rooli ja mitoitus vaikuttavat lasten hyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen.
- Muut palvelut: palveluiden tulisi olla saatavilla kaikilla alueilla ja lähipalveluiden keskittyä kota-alueille. Vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet: alueelta tulisi löytyä monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Alueiden päiväkotien ja koulujen iltakäytön tarkastelu sekä liikunta-alueiden sijaintien tarkastelu. Tempo-orkesterin toiminta Kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä kotouttamisen tukena.

Tavoite: Maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymisen tukeminen

Vanhemmat mukana (Careerian yhteistyöhanke) osaksi työllistämistoimia ja maahanmuuttajapalveluiden toimintaa hankerahoituksen päättyessä. Välikaudella osa MEK-toimintaa, tästä jo sovittu?

<https://www.careeria.fi/careeria/projektit-ja-hankkeet/kehittamishankkeet/opetus--ja-kulttuuriministerio/vanhemmat-mukaan/>

TAVOITE: Koulujen S2-oppilaiden jakautuminen tasaisemmin eri kouluille.

Muutos 1: Oppilas voi jäädä valmistavaa opetusta antavaan kouluun lähikoulupäätöksellä.

Mahdollistaa:

- S2-oppilaiden sijoittumisen muihin kuin osoitteenmukaisiin lähikouluihinsa
- valmistavan opettajan tuen myös perusopetuksessa

Edellyttää:

- Huoltajan ja oppilaan tiedottamista asiasta jo Tervetuloa –tapaamisessa ja huoltajan hakemusta lähikoulun määrittelyssä.
- Muutos lähikoulupäätökseen: Lisätään kohta "Oppilas on ollut valmistavassa opetuksessa samassa koulussa." -kohta hakulomakkeeseen ja päätöspohjiin.
- Riittävän tiivis valmistavan opetuksen verkko koulumatkojen näkökulmasta
- Valmistavan ryhmien on sijaittava matalan S2-% kouluissa
- Valmistavan ryhmän maksimioppilasmäärän tarkastelu (nyt 13 oppilasta), jotta oppilaiden valmistavan opettajan antamaa tukea on mahdollista jatkaa valmistavan jälkeenkin.

Vantaan tavoite; Tasalaatuiset oppimistulokset alueesta ja koulusta riippumatta

- Erityisopetusresurssi jaetaan 75% kaikille, 25% tilanneperusteisesti
- S2-oppilaiden integraatioon resurssia kouluille
- S2-palkanlisä opettajille niissä kouluissa, joissa S2-% on yli 40%
 - Tavoitteena lisätä henkilöstön pysyvyyttä ja sitoutumista haastavaan työhön.
- Monikieliset ohjaajat S2-kouluilla kotouttamisen tukena
 - Työnkuva rahoitetaan toistaiseksi KOTA-rahalla ja on määräaikainen. Tavoitteena vakituinen työtehtävä kaupungin rakenteissa.
- Nuorisotyöntekijät S2-kouluilla nuorisopalveluiden kanssa yhteistyössä
 - Siltaa nuorten kouluarkea ja vapaa-aikaa ohjaten nuoria myös koulun jälkeen mielekkään tekemisen pariin.

Oppimaan oppimisen ja Lukuseulan tulosten pohjalta lisäresurssien kohdentaminen.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162857/VN_2021_7.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Tavoite: Viestinnän kehittäminen

Kaupungin kotisivujen monikielinen viestintä päivitetään yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Viestintä on sekä suomeksi että muilla kielillä selkokielistä ja täyttää vaadittavat kriteerit.

Tavoitteena Vantaan imagon nostaminen ja muuttaminen vastaamaan paremmin todellisuutta.

Tavoite: Henkilöstön osaamisen vahvistaminen palvelemaan monikulttuurisen ja -kielisen kaupungin asukkaita

- Kaupunkitasoisen moninaisuusosaamisen kehittämistiimin laatima koulutuskokonaisuus otetaan käyttöön kaikilla toimialoilla.

Toimenpiteitä ja mittareita

Tavoite	Miten	Mittari	Tilanne 2021	Tilanne 202?
Alueiden kota-indeksin tasaisempi jakautuminen ja vantaalaisen identiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Alueiden pitovoimatekijöiden tarkastelu, mm. harrastusmahdollisuudet, palveluverkko, asuntotuotanto, Vantaaseen "juurruttaminen" MEK-ohjelman laadukas toimeenpano yhteistyössä eri toimialojen kanssa	Kota-indeksi, joka muodostuu alhaisesta koulutustasosta, vieraskielisten osuudesta ja työttömyysprosentista.	Kota-indeksi vaihteluväli on 19,6-89,3.	
Maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymisen tukeminen	Vanhemmat mukana (Careerian yhteistyöhanke) osaksi työllistämistoimia ja maahanmuuttajapalveluiden toimintaa	Toimintaan osallistuneiden äitien määrä ja työllistyminen		
Koulujen S2-oppilaiden jakautuminen tasaisemmin eri kouluille.	Valmistavan opetuksen ryhmät sijoitetaan matalan S2-% kouluihin ja oppilaaksiottooperusteisiin tehdään muutos.	Koulujen S2-oppilaiden määrä, jossa eroteltuna alle/yli 5 v maassa olleet	Vaihteluväli 10%-68%	
Tasalaatuiset oppimistulokset alueesta ja koulusta riippumatta.	Henkilöstön palkkauksessa S2-lisä yli 40% S2-oppilaita kouluille. Miten vaka? Oppimaan oppimisen ja Lukuseulan tulosten pohjalta lisäresurssien kohdentaminen.	S2% Oppimaan oppimisen tutkimustulokset Lukuseulan tulokset		
Viestinnän kehittäminen	Kaupungin kotisivujen monikielinen viestintä päivitetään yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Lisäksi viestintä on kaikilla kielillä selkokielistä.		Pieni osa intran sisällöstä on käännetty eri kielille tai tehty selkokielellä.	
Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja – kielisen kaupungin asukkaita.	Kaupunkitasoisen monaisuusosaamisen kehittämistiimin laatima koulutuskokonaisuus otetaan käyttöön kaikilla toimialoilla.	Koulutukseen osallistuneiden määrä	0	